

IZVJEŠTAJ O RADU UDRUŽENJA ZA RAZVOJ KULTURE „URK“ ZA 2021. GODINU

O Udruženju za razvoj kulture „URK“:

Udruženje za razvoj kulture „URK“, osnovano 1995. godine, jedna je od najaktivnijih i najstarijih udruga u Hrvatskoj na području kulture mladih i alternativne kulture. Misija organizacije je realizacija raznovrsnih umjetničkih programa, poticanje razvoja i vidljivosti alternativne, nezavisne i neinstitucionalne kulture, uključivanje mladih u kulturne i civilne inicijative, razvijanje novih modela kulturnog djelovanja izvan okvira postojećih institucija te poboljšanje statusa kulture u društvu općenito. Aktivnosti organizacije su fokusirane najviše na vođenje kluba Močvara (od 1999.) i mnogobrojne kulturne programe koji se u njemu odvijaju, neformalnu edukaciju i organizaciju Human Rights Film Festivala (od 2002.).

O organizaciji i njenom djelovanju u 2021. godini:

U 2021. godini organizacija je djelovala kao stabilan tim od devet zaposlenih osoba koje obavljaju poslove promocije, administracije, tehničke realizacije programa, koordinacije i bukiranja programa, vođenja kluba Močvara, koordinacije volontera... U travnju 2021. započeli smo s provedbom ACF projekta PRO-NGO u partnerstvu sa 6 organizacija. Na jesen 2021. započeli smo s provedbom na ESF projektu „Močvarno poduzetništvo“ na kojem su zaposlene još dvije osobe, što znači da je na kraju godine u organizaciji zaposleno jedanaest osoba. Također, pored zaposlenih osoba, organizacija je redovito surađivala s brojnim vanjskim honorarnim suradnicima koji asistiraju u realizaciji programa i rade kao osoblje kluba Močvara na različitim zadacima.

Inzistiranjem na konceptu programske raznolikosti, autentičnošću pojedinih programa, kao i stalnom otvorenosti prema novim programima i suradnicima uspjeli smo i u ovoj godini generirati novu mladu publiku. Rad organizacije je izuzetno vidljiv u javnosti, putem stalne prisutnosti na društvenim mrežama i medijima, koji prate sve naše aktivnosti.

URK je i u 2021. godini nastavio s programskim suradnjama od kojih bi izdvojili suradnju s udrugom Cirkorama i festivalom Cirkobalkana.

Struktura financiranja organizacije se sastoji od donacija i vlastitih prihoda (prodaja ulaznica i ugostiteljska djelatnost na programima kluba Močvara).

U 2021. godini 14 donatora je podržalo URK i njegove aktivnosti od kojih bi kao značajnije istaknuli Ministarstvo kulture i medija RH, Grad Zagreb, Zakladu Kultura Nova, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Kreativnu Europu, Active Citizens Fund i Nacionalnu zakladu za razvoj civilnoga društva. Kao član (Mreža mladih Hrvatske, Trans Europe Halles, Liveurope) i suosnivač različitih mreža i organizacija (Savez udruga Operacija grad, Savez udruga Klubtura, Udruga koncertnih promotora Promo) te potpunim svojim djelovanjem, URK je utjecajan ne samo kao organizator

kvalitetnih kulturnih događanja, nego i kao važna udruga nezavisne kulture u širem smislu.

Programi organizacije u 2021. godini:

Dvije glavne programske aktivnosti organizacije su vođenje kluba Močvara i organizacija Human Rights Film Festivala.

Klub Močvara

Klub Močvara osnovan je 1999. godine i specifičan je zbog svog raznovrsnog programa, pristupačnosti različitim vrstama urbane, alternativne publike, senzibilitetom za marginalizirane skupine te pionirske uloge u klupskom životu Zagreba i Hrvatske. Osnovni okvir programa mogao bi se svesti pod alternativnu i underground kulturu, međutim širina programa često izlazi van okvira usko definiranih kvalifikacija. Programska koncepcija kluba je podijeljena na tri odvojena, jasno definirana programska područja:

1. Organizacija kulturnih programa

Kulturni program kluba sadrži nekoliko redovitih programa:

Književni program

Močvara već preko 15 godina posvećuje posebnu pažnju književnim programima – tribinama kojima pobuđuje interes za suvremenu, pa tako i najmlađu, još nedovoljno afirmiranu scenu hrvatske književnosti, te upoznaje i informira zainteresiranog i potencijalno zainteresiranog domaćeg čitatelja s najnovijom književnom proizvodnjom domaćih i stranih autora stvarajući senzibilitet publike, uglavnom mlade, za suvremene književne teme.

Program tribine Književnost u Močvari, pod egidom „Rani radovi“, nastavio se i u 2021. godini i dalje s naglaskom na afirmaciji najmlađe generacije hrvatskih autora koji se putem ovoga programa afirmiraju i postavljaju u fokus kako publike, tako i nakladnika i urednika, te su u tom smislu primjetni već i značajni efekti – više je autora objavilo knjige ili dobilo ugovore za knjige te je ova donedavno posve zanemarena i "anonimna" generacija sve više u fokusu nakladnika, čemu je ova tribina zasigurno pridonijela. Sudionici su nakon ove tribine dobivali i druge pozive, a u tom kontekstu važan je posebno nastup probranih mladih autora održan u lipnju u Močvari, a u suradnji s međunarodnim festivalom "Književna karika" (ili "Lit link festival") – gdje su mladi autori čitali pred publikom, ali i stranim urednicima, uz vrlo dobre reakcije. Voditelj programa Robert Perišić realizirao je devet programa uz gostovanje dvadeset i sedam hrvatskih književnika.

Filmski program

Neopterećen komercijalnim zahtjevima, Močvarin filmski program, pokrenut 1999. godine, vođen je isključivo prikazivanju sadržaja koji ispunjava potrebe nove filmske

publike. Orijentiran je na tematsko i/ili izrazno zanimljive naslove koji nisu dostupni većini gledateljstva – na filmove koji nisu bili na repertoaru zagrebačkih (hrvatskih) kinematografa, niti na programu nacionalne televizije ili drugih privatnih televizijskih postaja. Ukratko, tijekom programa tendencija je prikazivati filmska djela (što različitijih vrsta i žanrova) koja razrađuju/propagiraju drugačije mogućnosti filmovanja od onih koje se privilegiraju u prevladavajućem/repertoarnom (populističnom, komercijalnom) programu. Naglasak je na suvremenom (modernom), ne-komercijalnom i umjetničkom (art) filmu.

Prije par godina pokrenut je nov, osvježen koncept programa koji se uspješno nadovezao na temelje u svoje vrijeme vrlo utjecajnog isključivo prikazivačkog programa te se sada film smjestio u Močvari na nov način, u interaktivnijem obliku, s atraktivnim gostima, temama koje spajaju film s drugim granama umjetnosti te kao i uvijek odličnim, pažljivo odabranim filmovima koje nije moguće bilo gdje vidjeti.

U 2021. godini održano je devet programa na kojima su sudjelovali afirmirani filmski kritičari, glumci, redatelji i poznavatelji filmskih tokova. Voditeljica programa je Višnja Pentić Vukašinić.

Glazbeni program (koncerti, party-i)

Jedna od najvažnijih aktivnosti kluba Močvara je redovito organiziranje glazbenih događanja. U Močvari se koncerti odvijaju redovito, 2-3 puta tjedno i ravnopravno su zastupljeni strani i domaći glazbenici. Profil programa je alternativna glazba u širem kontekstu, kvalitetna glazba koja se razlikuje od sveprisutnog mainstreaama, a koja obuhvaća različite suvremene glazbene stilove (punk, reggae, etno, ska, metal, avangarda, jazz, eksperimentalna i elektronska glazba...). Kriteriji pri odabiru programa su originalnost, kvaliteta, autorski pristup, a podjednako su zastupljeni poznati i nepoznati glazbenici. Također, organiziramo i plesne programe koji predstavljaju pojedine glazbene žanrove, uglavnom iz široke lepeze elektronske glazbe i rocka.

U 2021. održali smo koncerte na kojima je nastupilo preko 100 izvođača (Sfumato, Phaneron, Playground Hustle, Plastic Knives, Maali, Sour, Tschimy, Daze, Šumski, Zmaj, Noa & Tour De Funk, Brego Bbx Feat. Vandalis & Gnomad, Discohernia, Impronedjeljak: Tena Novak, Neva Begović, Bruno Vorberger, Igor Pavlica, Neven Jurić, Ivan Marincel, Capri Kafka, Yeka, Mojo Men From Mars, Ivar Roban Križić, Pepel Puh, Levačić/Kralj/Pavić Trio, Home Conflict, Chain The Sun, Astridian, Tight Grips, Žen, Putan Club, Moon Unit, Kozjak, Radost!, Lela & Joe Kaplowitz, Zvonimir Varga, Gretta, Be Ha Ve, Bok Blues, Mark Mrakovčić, Octopoulpe, Haiku Garden, Pocket Palma, Seine, Commi Balde & Kaira Kela, Koikoi, How Yes No, Trobecove Krušne Peći, M.O.R.T., Mary May, Jonathan, Lovely Quinces, Phantasmagoria, Purecure, Roza, Jorge Sánchez Chiong, Trokut, Delapse, Neon Lies, Trottell A Talayapa Project, Svojat, Illes Balears, Zea, Zouj, Sarah Al Saleh, 5237, Martin Ladika i Leo Hrs, Le Chocolat Noir, Fiume, Đutko i Plodovi Zemlje, Detective Jones, Dogs In Kavala, Klotljudi, Tv Eye, Razorblade Jr., Vlatko Klarić, Zagušljivi Dim, Tina Čatlaić, Pale Origins, Mburns, E.N.D., T.I.G. (Telepathic International Group), Terminator, Detroit Groove Gang, Second Breakfast, Tdkm & Gosti, Sytë, Disco Occulto, L.H.D.,

Erotic Biljan And His Heretics, Abergaz, Bug, Unbite, Crush, Esc Life, DDR, Koridor, Kiper, Dead Dog Summer, Ponor, Sentence, Walldance i drugi).

Poseban dio glazbenog programa je projekt Začarana Močvara, pokrenut 2012. godine, koji predstavlja seriju koncerata intimnijeg ugođaja koji se odvijaju jednom mjesečno. Glazba na ovim događanjima je često tiha, ambijentalna, akustična, u okviru pravaca poput jazza, etna, folka, bluesa, countrya ili elektronike. Voditeljica programa je Laura Tandarić, bubnjarica mnogih mladih bendova sa zagrebačke scene.

U okviru glazbenog programa održavani su i tematski programi Jazz u Močvari, Vrelo zvuka (world music), Indie emo naočale (indie rock)...

Voditelj programa je Danijel Badanjak.

Kazališni program

Od 1999. godine Močvara održava stalan kazališni program koji je postao neizostavan dio kazališnog života grada. Jednom do dva puta mjesečno ugošćujemo izvedbe nezavisnih kazališnih grupa i pojedinaca s naglaskom na moderni, nezavisni, alternativni, studentski kazališni izričaj. Voditelj programa je kazališni redatelj Mario Kovač. U 2021. program je zadržao kontinuitet rada s jednim kazališnim gostovanjem mjesečno. Posjećenost programa KUM-a nastavlja tendenciju stalnog rasta i moglo bi se reći da već imamo zavidan broj stalnih posjetitelja programa. U 2021. održano je 12 programa.

Izložbeni program

Galerija Močvara je projekt pokrenut 2001. godine s ciljem predstavljanja lokalnih i inozemnih vizualnih umjetnika u kontekstu klupskog prostora. Od 2008. godine Galerija je uvrštena na popis uvažениh institucija i izložbenih prostora u RH. U 2011. godini u suradnji s kustoskim timom Kontejner program ulazi u novu fazu te se posvećuje umjetnosti koja tematizira fenomen zvuka. Zbog tog specifičnog programskog usmjerenja, Galerija Močvara na regionalnoj razini predstavlja jedno od rijetkih mjesta prezentacije umjetničkih projekata koji se bave zvukom i s njim povezanom fenomenologijom slušanja. U 2021. godini kustoski tim koji čine Lovro Japundžić i Lea Vene obilježio je treću godinu suradnje s URK-om. Predloženi godišnji program fokusirao se na umjetničke prakse koje kao i u prethodne dvije sezone naglasak stavljaju na spekulativnu fikciju posredovanu tehnologijom, mogućnosti otpora i kohabitacije u novim uvjetima života i rada. Kao užu tematsku okosnicu 2021. postavili smo umjetničke radove koji promišljaju DIY ("uradi sam") formate postantropocentričnog opstanka. DIY te široko rasprostranjena internetska estetika koristi se kao ključna strategija otpora neoliberalnoj radnoj etici.

Sajam ploča i stripova

Revival interesa za gramofonske ploče i sve veća strip scena u Hrvatskoj stvorili su potrebu da Močvara pokrene 2009. godine specijalizirani sajam. Od tada svaka dva do tri mjeseca Močvara ugošćava vlasnike strip i vinil dućana, kao i nepoznate pojedince da u Močvari predstave bogat izbor izdanja za šaroliku publiku u širokom rasponu od 14 do 60 godina te da stvore prostor za razmjenu novih iskustava i druženje glazbenih i strip entuzijasta. Voditelj programa je Kornel Šeper.

2. Neformalna edukacija

Močvarni laboratorij je produkcijsko-prezentacijska platforma pokrenuta 2004. godine koja mladima omogućuje kvalitetnije i sadržajno bogato provođenje slobodnog vremena kroz interdisciplinarni program neformalne edukacije u područjima koja nisu zastupljena u okviru postojećih struktura formalnog i neformalnog obrazovanja te koja potiču razvoj kreativnosti kod mladih generacija, osposobljavaju ih za samoobrazovanje, razvijaju samoinicijativnost, afirmiraju i podržavaju njihovo aktivno sudjelovanje u kulturnim programima.

U 2021. godini održano je 20 radionica (radionica pisanja angažiranih tekstova sa Sašom Antićem, radionica scenske rasvjete, tonska radionica, dramska radionica s Mariom Kovačem, radionica sitotiska, radionica scenskog pokreta, akrobalansa, glume s rekvizitom, scenske primjene komičnog karaktera, oslikavanja murala, kreativnog varenja, koncertne fotografije, keramička radionica, djembe radionica, online radionica društvenog poduzetništva u kulturi, dramske radionice s Mariom Kovačem u Zagrebu i Križevcima te ostale radionice u Križevcima: radionica sitotiska, zračnog akrobatiranja i zmajarska radionica) i 2 programa zagrebačkih srednjih škola (Klasična u Močvari i Primijenjena u Močvari). Voditeljica programa je Ivana Pedljo.

3. Javne diskusije

Turbina – turbo tribina je program javnih događanja ostvarenih u obliku predavanja i, prije svega, interaktivnih razgovora o različitim temama vezanim uz subkulturu, alternativne svjetonazore, neobične hobije i slične „rubne“ oblike društveno aktivnog djelovanja. Do sada smo obradili izrazito širok dijapazon tema s gostima koji rijetko pronalaze javni prostor za iznošenje svojih ideja i stavova. U 2021. održano je 13 tribina (Peđa Vranešević i Aleksandar Zograf, Lazar Džamić i Aleksandar Zograf, Ecosex Čakule: Annie Sprinkle, Beth Stephens & Mario Kovač, Treće Kino, Uroš Đurić i Aleksandar Zograf, Sagorijevanje u trećem sektoru - koliko gorjeti za ideju?, Muzej nasilja - postoji li, zapravo, prevencija nasilja?, Primjeri migrantskog otpora u Hrvatskoj, Neverbalni teatar, Je li kritika umjetnička forma?, Afganistan između rata i mira, Anksioznost – čega se bojimo?, 3650 je prošlo dana – tribina o pop kulturi nultih) od kojih su 4 bile online. Voditelj programa je Leonard Jurić.

HUMAN RIGHTS FILM FESTIVAL (HRFF)

HRFF je manifestacija koju partnerski organiziraju Multimedijalni institut i Udruženje za razvoj kulture "URK". HRFF se svake godine održava početkom prosinca, povodom Dana ljudskih prava. HRFF je specifičan festival po tome što je s jedne strane tematski jasno fokusiran, dok je s filmske strane žanrovski raznovrstan. Posebnost HRFF-a je i istovremeno održavanje festivala u drugim gradovima u Hrvatskoj. Festival pred sebe postavlja aktivnu ulogu u poticanju i populariziranju kritičkog pristupa problemima suvremenog - kako globalnog tako i lokalnog - okruženja. Na prijašnjim izdanjima smo se tako koncentrirali na teme ratnih zločina, prostorne pravde, javnosti ili pak zemlje i teritorija. Festival je organiziran kao široka platforma koja kroz različite aktivnosti uključuje niz udruga, inicijativa i pojedinaca aktivnih na promicanju ljudskih prava te smjera uspostavljanju stalnog prostora kritičkog javnog diskursa. Tako se pored filmskih projekcija festivalski program sastoji od niza događanja kao što su predavanja, okrugli stolovi, izložbe i koncerti. Tijekom godina izgrađen je profil angažiranog festivala zavidne filmske kvalitete, a festival je danas prepoznatljiv po isticanju marginaliziranih, potisnutih, neizrečenih i nevidljivih perspektiva. U 2021. godini održano je 19. izdanje festivala na kojem smo prikazali 20 filmova. Voditelj programa je Petar Milat.